

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje dražbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Nalezljivi katar na spolnih udih pri goveji živini. — Letošnje ogledovanje živine. — Nekaj o prahah. — Nikar po nepotrebnem denar ven metati! — Graški jesenski sejem. — Računsko poročilo centrale. — Gospodarski drobtine. — Perutninarski list: Potovalna predavanja o perutnino-reji na Srednjem in Spodnjem Štajerskem. — Poročilo o ogledovanju štajerske perutnine na Dunaju, dne 18. junija 1907. — Poročila o stanju hmelja. — Delo za rezerviste. — Iz podružnic in krajnih društev. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Nalezljivi katar na spolnih udih pri goveji živini.

Ta bolezen, ki je zelo razširjena, se je pokazala letos posebno zelo v nekterih občinah muravskega in neumarktskega okraja in je tam zelo škodila živinoreji.

Telice in krave, ki imajo ta katar, se, dokler so bolne, ne dajo obrežiti, če pa so obrejene, navadno zvržejo. Tako se mora večkrat dobra plemenska živina pred časom zaklati.

Bolezen se naleze ali pri pripuščanju ali pa tudi drugače. Par dnij potem, ko se je nalezla, se pokažejo pri kravah na sramnici mali, drobni, svetli mehurčki, ki so nastavljeni v vrstah. Tudi začne teči iz sramnice stekleno-sluznat gnoj ali le v malih množinah. Sluznica postane krvavordeča. Navadno se najdejo ti mehurčki le v zunanem delu sramnice, večkrat pa segajo tudi do telečnika. Na bikovi žili se pokažejo enake prikazni, vendar manjkajo tukaj zgore navedeni mehurčki. Sicer pa ta bolezen ne dela govedu drugih neprilik. Živina je rada in prežvekuje, samo v prvih dneh mora večkrat scati.

To bolezen, ki dela živinoreji toliko škode, so že pred 15 leti opazili v Nemčiji. Izprva niso mislili, da je to kaka posebna bolezen, ampak samo kronična oblika mehurčastega izpuščaja. Zato so jo skušali tudi pregnati z onimi postavnimi določbami, ki veljajo za mehurčasti izpuščaj. Ker te določbe niso bile primerne tej bolezni, je umevno, da niso nič pomagale. Bolezen se je razvijala naprej, ne da bi jo mogli ustaviti. Škoda, ki nastane pri tem, je zelo velika: žival se ne obreži, zvrže in postane na zadnje tudi popolnoma jalova; tudi daje mnogo manj mleka. Zato je umljivo, da so se živinorejci in živinozdravniki trudili, da izposlušujejo postavne določbe za zatiranje te bolezni. Ta želja se jim je v Nemčiji pred par leti tudi izpolnila.

Vendar je nemški živinozdravniški svet v svojem občnem zborovanju leta 1902. v Kasslu sklenil z ozirom na dejstvo, da so vzroki, iz katerih nastaja ta bolezen, malo znani, sledečo resolucijo: „Nemški veterinarski svet ne priporoča, da se postava glede kug raztegne že sedaj na ta nalezljivi katar sramnice, ker nam ta bolezen še ni dovolj znana in ker še škoda, ki

jo napravi, ni dovolj jasna.“ Veterinarski svet je sklenil to resolucijo, ker mu pri tedanjih razmerah ni bilo mogoče, podati kako učinkujoče sredstvo, samo zaradi lepšega pa ni mogel in ni hotel predlagati nobene postavne določbe. Zato tudi nemška državna vlada ni izdala nobenih veterinaropolijskih določeb zoper nalezljivi katar sramnice.

Med tem časom se je izvedelo, da se ta kuga ne najde samo v celi Nemčiji, ampak tudi na Hollandskem, v Belgiji, na Francoskem, v Švici, na Ogrskem in da so jo zanesli tudi že v Nemško Afriko. Tudi v Avstriji se je žalibog že precej razširila in je gotovo bolj razširjena, kakor nam je znano. Kakor so pokazale izkušnje, posestniki navadno niti ne vedo, da je njihova živina bolna. To se lahko opazi celo na velikih pristavah, kar je tem bolj čudno, ker se tam živina vendar zelo opazuje in varuje. Res je, da so zunanje spremembe pri živini, ki ima to bolezen, tako majhne, da jih zelo lahko prezremo. Da je ta bolezen tudi v alpskih deželah znana, sledi iz tega, ker jo je na Koroškem že pred dvema letoma v Feldkirchnu opazoval živinozdravnik Reichel, ki jo je tudi natančno opisal.

Ker se drži ta kuga v nekterih krajih leta in leta, ker se širi zelo hitro, so tudi v novjšem času mislili, da se ne da iztrebiti brez strogih postavnih določb. Mislili so torej, da se taka bolna goveda ne smejo pripuščati. Ker so med tem časom že spoznali bistvo te bolezni in ker so bolezen dobro preštudirali, so mislili, da se bo dalo na podlagi tega kaj doseči.

Ker je ta zadeva velike gospodarske važnosti, so jo na plenarnem zborovanju (10.) nemškega veterinarnege sveta 1906 v Vratislavi zopet postavili na dnevni red. Na podlagi poročil in predavanj znanih strokovnjakov, n. pr. tajnega zdravniškega svetnika profesorja dr. Esserja, okrajnega živinozdravnika Heichlingerja, profesorja dr. Ostertaga, vladnega nadsvetnika Hafnerja in okrajnega živinozdravnika dr. Köhlerja so sklenili sledečo resolucijo: „Veterinarski svet priporoča, da se določbe in postave o kugi ne raztegnejo na nalezljivi katar sramnice.“ Do tega sklepa je prišel veterinarski svet zaradi tega, ker bi bile veterinaropolijske določbe za tako zelo razširjeno bolezen

skoro neizvedljive, ker bi bile sitnosti in gospodarska škoda pri tem večja kakor pa dobiček, ki bi se lahko dosegel s temi določbami. Navajalo se je tudi, da je sedanji katar sramnice v primeri z nekdanjim dosti manj nevaren in da gospodarska škoda, ki jo naredi ta bolezen, že dolgo ni tako velika, kakor je bila nekdanj. Prej so bili slučajji zelo pogosti, da se krave, ki so imele to bolezen, niso dale obrežiti ali pa da so potem zvrgele. Danes je postal ta katar v krajih, kjer obstoji že dolga leta, tako krotek, da krave, dasi so bolne, postanejo breje in potem pravilno iznosijo. Če bi se takih krav ne smelo več pripuščati, bi jih 100 odstotkov ne bilo brejih, danes pa jih je samo 30—50 odstotkov, ki ne postanejo breje ali pa zvržejo.

Sedaj pa se slišijo tudi v Avstriji, posebno pa na Štajerskem, glasovi, ki očitajo veterinarski upravi, da ni dosedaj nič energično postopala. Ker se ta bolezen zelo hitro širi, bi morale biti te določbe in odredbe zelo obširne in zelo stroge, če bi naj kaj pomagale. Tisoč hlevov in mnogo tisoč goved bi se moralo kontumacirati, ravno tako vsi, ki imajo z živino opravka. O kakem prodajanju ali kupovanju živine bi se ne moglo niti misliti. In to ne bi zadelo par občin, ampak cele okraje. Dvomimo pa, ali bi se naj zaradi mogočega uspeha vzdrževale v deželi take razmere in ali bi bilo to kmetom kaj v korist. Spoznanje, da so take določbe za kmete hujše ko posledice te bolezni, bi pripeljalo kmalu do tega, da bi se vse te določbe nazadnje morale preklicati. Ravno tako se je zgodilo v badenski nadvojvodini, ki ima veterinarsko upravo, ki velja vsepovsodi za zelo vzorno. Tudi tam so hoteli s postavami pregnati to bolezen; spoznali pa so, da se s tem ne da prav nič pomagati in zato so to namero že čez nekaj časa kot neizvedljivo opustili.

Če vse to premislimo, lahko rečemo, da se z gospodarskega stališča za štajerske razmere ne more in ne sme zahtevati takih postavnih določb za zatiranje te bolezni.

Pameten živinorejec pa si bo vendarle skušal sam pomagati. Najprej bo moral pri nakupovanju živine biti zelo previden in dati živino živinozdravniško preiskati, prej ko jo bo postavil v svoj hlev. Pazil

bo, da ne bo njegovih krav brejil bik, ki ima to bolezen, ali ki je vsaj sumljiv. Če bo kaka živina zbolela, jo bo dal takoj živinozdravniku, da jo zdravi. Razen tega pa mora gledati povsodi na snago: v hlevu, pri živini, pri hlapcih i. t. d.

Januschke,
deželni veterinarski referent.

Letošnje ogledovanje živine.

Sporazumno z visokim deželnim odborom štajerskim in c. kr. štajersko kmetijsko družbo se bodo letos vršila ogledovanja živine v sledečem redu:

dne 3. septembra na Laškem.

" 4.	"	v Brežicah.
" 6.	"	" Šmarji pri Jelšah.
" 10.	"	na Ptuji.
" 12.	"	v Slovenjem Gradcu.
" 14.	"	" Radgoni.
" 17.	"	" Lonču.
" 19.	"	" Gleisdorfu.
" 21.	"	" Fürstenfeldu.
" 24.	"	" Bruku ob Muri.
" 26.	"	" Knittelfeldu.
" 27.	"	" Neumarktu.
" 1. oktobra	"	" Mauternu
" 2.	"	" Rottenmannu.
" 4.	"	" Schladmingu.
" 5.	"	" Gröbmingu.

Tem okrajem se je ogledovanje živine naznanilo s pozivom, naj pravočasno oskrbijo vse potrebno, da se bode lahko vršilo ogledovanje živine v dotičnih okrajih. Pri teh naznanilih se ob enem tudi objavil odlok deželnega odbora štajerskega z dne 20. julija 1899. št. 25.106, ki govori o prisojanju nagrad in kolajn.

Razen tega se odredi na podlagi § 20, odlomek 2 in 3 živinorejske postave z dne 17. aprila 1896, d. z. št. 41, da sme dobiti jeden razstavljalec, v jedni kategoriji ali vrsti razstavljene živine (biki, krave, v plemenskih okrajih tudi mlada živina) iz sredstev, ki jih dajeta država in dežela, le eno nagrado v denarju. Če pa prižene razstavljalec na ogledovanje najmanj tri glave živine iz ene vrste, ki so vredne po splošnem mnenju, da se jim prisodi nagrada, sme razstavljalec zahtevati bronasto in če prižene najmanj šest glav živine ene vrste, ki so sposobne za premiranje, potem sme zahtevati srebrno kolajno.

Nekaj o prahah.

Naše poljedelstvo se mora še v marsičem izpopolniti. Današnje razmere so posebno zelo neugodne. Ker imajo vsa žita zelo slabe cene, se navadno poljedelstvo ne izplača, tem manj pa se izplača, če obdelujemo naše njive še vedno na isti nepopoln, pomanjkljiv način, kakor se to godi in se je godilo do sedaj. Če hočemo s poljedelstvom še kaj pridobiti, potem ga moramo začeti na popolnoma drug način. Danes hočemo govoriti samo o enem delu našega poljedelstva, namreč o prahah.

V toplejših krajih Srednje Štajerske in na Spodnjem Štajerskem je navadno, da se za žitom seje ajda, za pšenico pa vsaj deloma, bela repa, kar je popolnoma pravilno. S tem se namreč zabrani, da se na njivi ne razvije tako zelo različen plevel in razen tega dobimo še z njive v enem letu dvakraten pridelek. En del

njiv pa ostane popolnoma neobdelan, posebno pa njive, na katerih je bil prej oves, ker je na tistih prepozno, da bi še kaj dobili iz njih. Navadno ostanejo njive take, kakor smo jih zapustili, ko smo jih poželi in odpeljali žetev domu. Čakati morajo na to, da se v jeseni, med zimo ali v spomladi gnoj navozi nanje in da se potem na njih poseje kaka okopavina. Malokdo pa ve, da je to popolnoma nepravilno. Zato se tudi pokaže toliko plevela, ki se ne da odpraviti. Razen tega se zemlja zaleže in postane trda; v njej se ne morejo vršiti oni dogodki, ki so potrebni, da postane zemlja zopet rodovitna. Marsikdo si misli, da mu ni treba obdelovati zemlje, na katero misli potem navažati gnoj; jednemu ali drugemu se to zdi celo škodljivo, ker na obdelano zemljo se gnoj težje vozi. Gotovo je, da ima vsaka reč svoj vzrok, ravnotako tudi malomarno obdelovanje zemlje. Vendar pa moramo pomisliti, kedaj je naša škoda večja: ali tedaj če pustimo strnišče neobdelano ležati ali pa če malo bolj težavno navažamo gnoj. Če pustimo strnišče dalje časa neobdelano ležati, potem dozorijo semena različnega plevela na njivi, ta izpadejo in se zopet zaredijo v zemlji in tako se zemlja za dalje časa onesnaži s plevelom. Vsaj na ta način si lahko razlagamo, zakaj je na nekterih njivah tako mnogo plevela. Zemlja, ki ni preorana, se tudi bolj posuši, ko zorana; tudi se v zemlji ne more razviti ono vretje, ki vso prst naredi bolj rodovitno.

Vsak kmet, kteremu je kaj do tega, da uniči plevel na svojih njivah in da stori svoje njive bolj rodovitne, ne bo pustil požetih polj ležati neobdelanih, če tudi ne misli kmalu na njih kaj novega sejati, ampak jih bo vsaj kakor hitro je mogoče, sprašil. Praho naredimo na ta način, da zemljo kolikor mogoče plitvo preorjemo, ne nad 10 cm globoko. Brazdo pa lahko pri tem vzamemo zelo široko; tudi moramo gledati na to, da se brazda popolnoma obrne, tako da pride strnišče čisto na spodaj, prst pa čisto na zgore. Če plitvo orjemo, pride strnišče zelo plitvo v zemljo in hitro strohni; plevelu spodrežemo glavo, tako da slabšega popolnoma uničimo, a tudi močnejšega zelo poškodujemo. Seme plevela, ki je pred praho dozorelo, pride zelo plitvo v zemljo, začne kmalu cimiti in ta mladi plevel pokončamo pri poznejšem obdelovanju njive. Torej je prašenje zelo dobro sredstvo za pokončevanje plevela. Če ne sprašimo, potem najprej dozori mnogo več plevela in daje seme; pri naslednjem globokem oranju pride seme zelo globoko v zemljo in vsako poznejše oranje ga spravi nekaj kvišku, tako da je njiva za leta in leta polna plevela. Marsikdo ne ve, odkod pride toliko plevela na njegovo njivo, dasi je vzrok popolnoma naraven. Mnogo drugega ročnega dela (prepipavanja, pletvi) si lahko prihranimo s praho, če jo opravimo primerno in ob pravem času.

Da pri plitvem prašenju prej strohni strnišče in da poženejo prej semena plevela, je zelo dobro, če takrat, ko so se brazde že posušile, malo povaljamo z okroglim valjarjem, ki ga pa marsikje ne rabijo, ker ne poznajo njegove vrednosti ali pa njega samega. Če ne valjamo,

ostanejo pod brazdami prazni prostori, strnišče ne more popolnoma strohneti, plevelovo seme se ne izcimi in s praho ne dosežemo tega, kar bi mogli in morali,

Če priporočamo tukaj plitvo oranje, še s tem ne menimo reči, da se naj sploh le samo na plitvo orje; le praha mora biti vedno plitva, če hočemo z njo to doseči, kar moramo.

Naši štajerski plugi so zelo primerni za plitvo oranje, kakor je to potrebno za praho; ker pa imajo samo en lemež, naredijo samo eno brazdo, moč vprežene živine se ne izrabi dovolj in za prašenje se porabi preveč časa. Dvojno delo lahko opravimo v istem času in z isto vprego, če rabimo namestu navadnega pluga, ki dela naenkrat le eno brazdo, plug z dvema lemežema. To pa je zopet ena reč, ki je naši kmetje ne poznajo. Vendar se zato lahko porabi Sackov univerzalni plug na ta način, da si k njemu naročimo zadnji del z dvema lemežema. Par konjev ali volov lahko vleče tak plug, ki dela naenkrat dve brazdi, popolnoma brez težave in opravi v istem času dvakrat toliko dela, ko z navadnim.

Če se je praha čez dva to tri tedne zopet ozelenela, to je, če je podorano seme plevelovo že vskalilo, potem prebranamo brazde podolgem in počez. Tako uničimo ves plevel. Če vedno prašimo na ta način, potem se bo čez par let pokazalo, da je njiva dosti bolj snažna in kar je še več vredno, bolj rodovitna, ko je bila doslej.

A. Rauch.

Nikar po nepotrebem denar ven metati!

(Iz viren spis.)

Gospodarski vspeh kmetijstva je odvisen največ od tega, kako prehrani kmet svoje gojence. Žival kakor tudi rastlina se razvijata temu pogoju primerno. Dolgo je trajalo, dokler so naši kmetovalci v svoji nezaupnosti pram jim, za provspeh njih blagra poklicanim možem začeli ta najvažnejši pogoj vpoštevati. Mnogo sto tisočakov so z odlašanjem zamudili. Začne se pa v tem oziru obračati nekoliko na bolje. Poraba umetnih gnojil raste v deželi sedaj zelo naglo. To je zelo hvalevredno in koristno. Ali je pa ta poraba vselej najprimernejša? V neštetih spisih, v premnogih predavanjih opozarjali so se kmetovalci na umno porabo gnojil, opozarjali na pomen, vrednost in vsakokratno vporabnost posameznih merodajnih snovi v istih. Kmetijske družbe, zadruga, Raiffeisenove posojilnice i. t. d. skrbé za to, da zamore kmet rastlinske redilne snovi v razmerni najbolji kakovosti in najceneje dobiti. Pri vsaki priliki se povdarja, da se je ravnati pri gnojenju po razmerah, po zemlji, po neovergljivem zakonu manjšine, da so toraj specialna gnojila, mešanice za posamezne rastline nesmiselne, da si naj toraj kmetovalec nabavlja potrebne redilne snovi le posamezne, da naj meša sam. In vendar! Pride agent kake tovarne pa natvezi z nekolikimi besedami in obljubami mnogo vagonov robe, bogateč sebe in tovarno. Tako se je zgodilo letos v nekem južnem okraju Štajerske. Neka pražka tvrdka prodala je temu več vagonov specialnih gnojil za travnike, vinograde, polja i. t. d. Premotrimo sedaj nekaj teh gnojil.

Spored cenika vsebuje:

1. Travnisko gnojilo samo le kalij in sicer 20 do 21%. 50 kg tega gnojila stane 4 K 50 v. 1 kg kalija stane toraj v tem gnojilu 43 do 45 v in sicer v Pragi, mej tem ko stane 1 kg kalija n. pr. v kalijevi soli že na nekterih postajah Štajerske le 33 v. V dveh vagonih tega gnojila dobimo toliko kalija kakor v enem vagonu 40% kalijeve soli, vožni stroški se dvakratno povišajo. En vagon 40% kalijeve soli pride na Štajerskem na 1320 K enako vredna dva vagona tega gnojila pa na 1800 K, toraj za 480 K dražje in to še le v Pragi.

Redke so pa take zemlje pri nas, na katerih bi se z samim kalijem dosegel vspeh. Še bolj kot kalija potrebne so naše zemlje fosforove kisline, tega del so vspehi z Tomaževo moko, oziroma superfosfati večinoma izvrstni in se z kalijevem gnojem le množé. Tisti, ki so gnojili svoje travnike edino le z travniškim gnojilom te tvrdke, ki niso slučajno ali namenoma poleg tega še trosili Tomaževe moke ali superfosfata bodo in morajo biti večinoma razočarani, ker ne bode uspeha. Da se trošeni kalij bolje izrabi, naj bi vsaj sedaj superfosfat ali jeseni Tomaževo moko trosili.

2. Vinogradno gnojilo te tvrdke stane 50 kg 8 K 72 v, ter vsebuje 8 do 9% vodotopne fosforove kisline, 2 do 3% amonijakovega dušca in 10 do 12% kalija. Po tržnih cenah teh redilnih snovi v Štajerski (kakor jih n. pr. zaveza kmetijskih zadrug i. t. d. razpečava) in sicer do 57 v za 1 kg vodotopne fosforove kisline, 33 v za 1 kg kalija v 40% kalijevi soli (v dražjih soleh ga itak ni treba nabavljati), ter 1 K 60 v za 1 kg dušca v amonijaku, bila bi vrednost tega gnojila 6 K 94 v v Štajerski, mej tem ko stane ono 8 K 72 v v Pragi. Pri vagonu znaša diferenca v cenah že 355 K v prilog rastlinskim redilnim snovem, ki se razpečavajo v posameznih gnojilih na Štajerskem. Voznina iz Prage seveda odpade tudi pri zadnjih, vsled česar se ta diferenca še zdatneje pomnoži. Ona pražka tvrdka garantira pa vsebino 8 do 9% vodotopne fosforove kisline, 2 do 3% amonijakovega dušca in 10 do 12% kalija pri isti ceni, mej tem ko je gori vrednost po najvišji vsebini zaračunjena. Pri najnižji vsebini se zmanjša vrednost še za 1 K 40 v pri 50 kg.

Z ozirom na splošno važnost te zadeve, izročil sem par poskušanj teh specijalnih gnojil deželnemu kemičnemu preskuševališču v Mariboru. To je dognalo, da vsebujejo ta gnojila v istini še manj nego najnižje garantirano množino redilnih snovi, da so kmetovalci toraj še bolj not padli, kakor se da že po ceniku samem preračunati. To pa je kočljiva zadeva. Spored kupnih pogojev bi imeli kupci le 14 dni po sprejemu čas, zahtevati, da se jim vrne znesek za manjšo vsebino, kateri primankljaj znaša pri preskušanih poskušnjah kar po več odstotkov. Če tudi ni več upati, da bi se dala doseči odškodnina, vendar kaže za prihodnost stvar pojasniti. Z ozirom na to, je treba najzanesljivejših in najnatančnejših podatkov. Taki so le mogoči, če se vzamejo poskušnje gnojila iz sredine vreč, n. pr. 1/4 kg pred pričami, ter se spravi

vijo v steklenice in iste pred pričami zamašijo ter zapečatijo. Ako ima kdo še takega nepomešanega gnojila še v neodprtih vrečah, prosim naj stori tako, naj navede kake vrste da je isto gnojilo, ter ga naj meni ali pa naravnost kemičnemu preskuševališču v Maribor pošlje. Slednje namerava kot poklicani zavod v tej zadevi kmetovalce odločno zastopati. Navedene preskušene poskušnje namreč niso merodajne, ker se ni pač pri jemanju in odpošiljanju popolnoma po predpisu postopalo. Nevarnosti vporabe navedenih kakor sploh enakih specijalnih gnojil so razun te, da so kmetje, ki vendar toliko tarnajo, kateri naj bi gledali na vsak krajcar, zavrgli mnogo tisočakov popolnoma nepotrebno, samo na besede agenta, ki dela le za svojo in za svoje tvrdke korist še druge. Pričakovani učinek izostane večinoma onim, ki so se na ta gnojila zanašali, oni zgubé toraj mnogo pridelka, kterege bi sicer z umnim gnojenjem ceneje dosegli. Popolni vspeh je namreč izključen, ker se ne nahajajo v teh gnojilih vse potrebne snovi, tako n. pr. v travniškem gnojilu ali ker niso potrebne redilne snovi v pravem razmerju mej seboj n. pr. v vinogradnem gnojilu in kakor je z ozirom na visoke cene pričakovati, ker so se redilne snovi v premali množini odmerile. V tem slučaju bode rastla ogorčenost pram umetnimi gnojili vsake vrste, dotičniki bodo brez premiselka proti njimi zabavljali, ter tako z svojimi nevspehi še druge od umnega gnojenja plašili, tako napredek zadržavali. To bi le gojilo nezaupnost, ki je naše kmetovalce do sedaj že ob premnoge vspehe spravila. Še večja nevarnost bi pretila v nasprotnem slučaju. Če bi eden ali drugi, ki je letos to gnojilo vporabil, imel iz enega ali drugega razloga dobro košnjo ali dobro trgateg in bi to tem gnojilu pripisoval, bi to zelo vtrdilo vero, zaupanje do istega, ter njega vporabo priporočalo, kmetje bi v prihodnje še v večji meri denar ven metali. Slep slučaj premnogokrat služi kmetovalcu, ki ne presoja dovolj ostro, prevečkrat kot vzor, kateri pa ga mnogo stane.

Vporaba teh gnojil bi se znala tembolj razširiti, če račun kupec kakor je to običajno po vreči ne pa po teži še manj pa po vsebini. Vreča z 50 kg je seveda ceneja nego ona z 100 kg. Kupovanje po vrečah se naj popolnoma opusti, le teža in vsebina je merodajna.

Da spravim v vinograd primerno množino redilnih snovi, bilo bi treba tega gnojila poprečno čez 4 vreče ali čez 200 kg, zraven pa bi še treba čez 30 kg 40% kalijeve soli in 100 kg žveplenokislega amonijaka za 1 oral. Kdor je pa samo s tem vinogradnim gnojem gnojil n. pr. z 200 kg na oral, ta je ponudil trsju premalo kalija in premalo dušca in mu slučajni prvi vspeh ne zamore ostati trajen. Kmetovalci, bodite toraj previdni pri nakupu vaših potrebščin, presojajte dobro kaj potrebujete, v kaki obliki dobite isto najceneje in najprimerneje pa se obračajte radi najceneje nabave do vaših zadrug, kmetijskih podružnic, Raiffeisenovih posojilnic i. t. d. Saj ni treba ob vsaki priliki iti na lim, saj imate dovolj nesebičnih, zmožnih, po-

klicanih in znanih svetovalcev, ki vam pomorejo pravo pogoditi. Baš umetna gnojila so tvarina, pri kateri je moč nerazsodnega človeka najlažje vjeti. Kmetovalci, razširjajte vaše tozadevno znanje pri predavanjih nekoristolovnih strokovnjakov, z čitanjem tozadevnih spisov in knjižic, katerih vam je vse polno na razpolago, zanimajte se bolj za to vam toliko važno zadevo, učite se v tem oziru računati ter presojajte in ostala vam bode pri sijajnih vspehih marsiktera krona mej prsti.

Maribor, dne 26. junija 1907.

Ivan Bellé.

Graški jesenski sejem.

Izvrševalni komité c. kr. štajerske kmetijske družbe se je v svoji seji 1. julija t. l. konstituiral in izvoljeni so soglasno sledeči gospodje: Eksclenca predsednik štajerske kmetijske družbe gospod Edmund grof Attems za načelnika, nadalje gospodje podnačelniki Henrik vitez pl. Plessing in Janez Thunhart kot podpredsednika. Vsa pisanja, ki nastanejo pri ogledovanju živine, oskrbuje sekretariat kmetijske družbe.

Komite graškega jesenskega sejma so zastopali gospodje: ravnatelj Edvard Keil in ravnatelj Alfred Springer. Od deželnega stavbenega urada je bil navzoč gospod nadinženir Anton Schwarz.

Tekom obravnavanj se je sklenilo:

1. Sklene se, da se priredi v prihodnjih treh letih razstava naših petih domačih pasem goveda in sicer na ta način, da začne letos Gornja Štajerska s svojimi podružnicami, drugo leto ji sledi Srednja in tretje leto pride na vrsto Spodnja Štajerska. Na ta način je tudi vedno zajamčeno trajno zanimanje za razstavo.

2. Čas ogledovanja se od petih dni zviša na deset dnij, da se ohrani kolikor toliko enotnost med celim graškim jesenskim sejmom.

3. Število razstavljenih goved se določi končno na 120, ker je za to dovolj prostora. Tvrdka Elsinger, ki si je na razstavah po Nemčiji nabrala v tem oziru dolgoletne izkušnje, obljublja, da bo postavila hlev do 12. septembra.

Glede notranje opreme hleva — posebno glede tlaka — pričakuje komité v najkrajšem času odgovor imenovanetvrdke na načrt, ki ga je poslal gospod ravnatelj Schuppli. Na Gornjem Štajerskem so se začele kmetijske podružnice, ki se bodo udeležile razstave, že s potrebnimi pripravami pod vodstvom gospoda ravnatelja Schuppli. Tudi jim je poslalo vodstvo kmetijske družbe tozadeven poziv.

Gospod ravnatelj Keil odgovori z ozirom na vprašanje gospoda zadružnega inšpektorja Schneiterja, da so vse razstavljenе reči že od graškega jesenskega sejma proti ognju zavarovane.

Gospod predsednik se zahvali vsem udeležencem, povdarja, da se bo z združenimi močmi gotovo dalo doseči, da bodo vsi podjetniki dosegli svoj namen in zaključili zborovanje.

* * *
Štajersko sadjerejsko društvo prosi vse one p. n. člane, ki bi se udeležili razstave sadja, ki bi se mogoče vršila

od 14. do vključno 22. septembra tega leta o priliki graškega jesenskega sejma, da naznanijo to vodstvu društva v **Gradec, Sporgasse II**, vsaj do konca julija.

Za slučaj, da bi se priglasilo dovoljno število udeležencev, bo storilo vodstvo društva primerne korake, da se to podjetje res tudi izvrši.

Štajersko društvo za rejo kuncev (domačih zajcev) v Gradcu. Dela za prodajno knjigo so dovršena in društvo lahko sedaj ugotovi vsakemu nakupu. Predpriprave za razstavo tekom graškega jesenskega sejma so tudi že končane in v kratkem bode društvo začelo razpošiljati programe in priglasitve. Oni, ki hočejo razstaviti svoje kunce, naj blagovolijo poslati svoje adrese gospodu Alojzu Papežu, c. kr. računskemu oficijalu, **Gradec, Heinrichstraße 90**. Vodstvo društva.

Računsko poročilo centrale

kaže, da je centrala tudi v pretečenem letu marsikaj dosegla za naše kmetijstvo. V prvi vrsti se ji je posrečilo, odbiti napad mesarjev in zagovornikov proste trgovine glede odpiranja meje za uvoz živine. Ravno tako uspešno se je centrala bojevala zoper uvoz pitane živine iz Italije, Francoskega in Holandskega.

Nadalje se je posrečilo centrali, da se je prenesel živinozdravniški oddelek iz ministrstva notranjih del v poljedelsko ministrstvo. Ravno tako se je ž njeno pomočjo ustvaril živinozdravniški svet, ki je uredil svoja pravila popolnoma po predlogih centrale. Nadalje moramo povdarjati, da je tudi zasluga centrale, da se je ustanovila samostojna agrarna sekcija v državnem železniškem svetu.

Razen tega je centrala uspešno delovala še pri različnih drugih vprašanjih, ki so kmetu na korist. Tako se je potegnila za višjo carino pri uvažanju rastlinskih masti, da se na ta način zavaruje avstrijska produkcija živinske masti. Potegnila se je za prepoved dolgoročnih predizprodaj moke, dalje, da se prepove avstrijskim državljanom igranje na inozemskih žitnih terminskih borzah, torej tudi na budapeštanski produktni borzi, potegnila se je, naj se uvedejo uvozni listki za kolonijalno blago, posebno pri izvozu ječmena in slada. Tudi je pri vseh tarifnih na državnih železnicah, ki jih je izdalo c. kr. poljedelsko ministrstvo, gledala strogo na to, da so se posebno pri prevažanju kmetijskih potrebščin upoštevale koristi kmetovalcev.

Razen tega je skušala agrarna centrala doseči svoj smoter tudi z različnimi drugimi sredstvi, n. pr.: z izdajanjem primernih knjižic in spisov, dalje s tem, da je vplivala pri poslancih, naj se zavzamejo za agrarne težnje, s prirejanjem shodov in zborovanj i. t. d.

Zato pa moramo tudi agrarno centralo, ki zastopa dosledno in uspešno naše koristi, vedno in v vsem podpirati.

Gospodarske drobtine.

(Notranjec.)

Kdor gnoji z gnojem,

kterega je izpral dež, ktereja je solnce prepeklo ne more zahtevati, da bi ta gnoj mnogo izdal.

Perutninarski list.

Potovalna predavanja o perutnino-reji na Srednjem in Spodnjem Štajerskem.

Osrednji odbor je sklenil v svoji seji 2. julija, da bo še pogosteje prirejal potovalna predavanja o perutnino-reji. Za ta posel je naprosil sledeče gospode: Armina Arbeiterja, upravitelja deželnega zavoda za umobolne v Feldhofu pri Gradcu, Otmarja Maldeghema, graščaka v Falkenhofu pri Andricu in Janeza Pechonyja, upravitelja deželne hiralnice v Schwanbergu, naj predavajo v različnih krajih Srednje in Spodnje Štajerske o perutnino-reji na podlagi brošurice, ki jo je napisal Armin Arbeiter.

Torej pozivljamo vse podružnice ki želijo, da jim jeden zgore navedenih gospodov predava o perutnino-reji, naj se pri nas javijo.

Omenimo še, da sta gospoda Arbeiter in Pechony na razpolago le ob nedeljah in praznikih.

Poročilo o ogledovanju štajerske perutnine na Dunaju, dne 18. junija 1907.

Napisal Armin Arbeiter.

Povodom osmega mednarodnega kongresa je priredila od 23. do vključno 26. maja tega leta perutnino-rejska sekcija c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem s sodelovanjem prvega štajerskega perutnino-rejskega društva v Gradcu, društva za varstvo in rejo živali v Mariboru in kmetijskega društva v Radvanji na Dunaju ogledovanje štajerske perutnine, pri katerem sta ekscelenca Manfred grof Clary-Aldringen, c. kr. namestnik na Štajerskem in ekscelenca Edmund grof Attems, štajerski deželni glavar, blagohotno prevzela protektorat.

Z vsemi deli se je pečalo prvo štajersko perutnino-rejsko društvo v Gradcu, čegar predsednik, gospod Otmar Maldeghem, je na Dunaju osebno vodil vse predpriprave in razstavo. Razstava se je vršila v poslopju za razstave državnega perutninarskega društva na Dunaju, c. kr. prater, Große Zufahrtstraße 25. Imenovano društvo je dalo prostor in vse sprave drage volje in brezplačno v porabo in je skupno s štajerskim ogledovanjem perutnine priredilo svojo 28. mednarodno razstavo perutnine.

Namen razstave je bil v prvi vrsti, pokazati članom mednarodnega kongresa na Dunaju in merodajnim osebam pregledno sliko današnjega stanja štajerske perutnino-reje in slišati sodbo strokovnjakov o načinu štajerske perutnino-reje, da bi se potem dalo še tu in tam kaj zboljšati. Nadalje se je skušalo tudi, počasi skrbeti za to, da bi se začela prodajati naša plemenska perutnina in izvažati izven Štajerske, kar bi pomenilo nov način naše trgovine s perutnino. Vsled previdnega delovanja predsednika gospoda Otmarja Maldeghema se je lahko priprava za razstavo sklenila 23. maja popoldne; nato je razstavo otvoril namest-

nik gospoda poljedelskega ministra gospod sekcijski šef vitez pl. Zaleski, ki je prišel v spremstvu gospoda dvornega svetnika barona Eiselsberga in gospoda svetnika Giertha.

Kot člani razstavljanega odseka so se udeležili otvoritve;

gospod Otmar Maldeghem, predsednik razstavljanega komiteja z zastopniki posameznih plemenskih struj, gospodi: Armin Arbeiter, Ferdinand Kummer, dr. Karl Tausch, Alfred vitez pl. Rosmanith in Pechany, nadalje so bili navzoči člani sekcije za perutnino-rejo gospodarskega kongresa pod vodstvom predsednika gospoda Wieningerja, gospod dvorni svetnik profesor dr. L. Adametz, mnogi udeleženci kongresa z Štajerske i. t. d.

Dne 24. maja je obiskal bavarski prestolonaslednik Luitpold razstavo, na dalje braganški vojvoda i. t. d.

Razen tega so obiskali razstavo zastopniki angleškega poslaništva, ki so se za razstavo zelo zanimali, nakupili precej plemenske perutnine in mnogi tuji udeleženci kongresa, ki so prišli iz inozemstva.

Ekscelenca gospod deželni glavar grof E. Attems je tudi obiskal razstavo, jo je ogledoval z velikim zanimanjem in nam je čestital k uspehu.

Na razstavo je poslalo 714 oseb 453 kokoši najrazličnejših štajerskih perutninarskih načinov; razen tega so bila razstavljena tudi jajca za valjenje različnih vrst in pregled strokovne perutninarske literature na Štajerskem tekom zadnjih let.

Štirje štajerski perutnino-rejski načini so bili zastopani, kakor sledi:

Staroštajerski: 35 razstavljalcev s 140 plemenskimi kokošmi.

Sulmtalski: 21 razstavljalcev s 125 plemenskimi kokošmi, 9 kapuni, 16 mladimi piščanci.

Celjska pasma (pleme društva za varstvo in rejo živali v Mariboru): 20 razstavljalcev s 83 plemenskimi kokošmi.

Radvanjska domača pasma: 1 razstavljalcev (društvo) z 80 plemenskimi kokošmi.

Posebno znamenito je, da so se razstave udeležili v velikem številu kmetski perutninarji (posebno pri prvi in drugi pasmi). Radvanjske kokoši so skoraj vse poslali kmetski perutninarji, vendar pa je celo zbirko prijavilo njihovo perutninarsko društvo.

Pri oddelku jajec za valjenje so bila pregledno razstavljena jajca vseh pasem. V oddelku „literatura“ je bila razstavljena skoro vsa štajerska perutninarska literatura tekom zadnjih 5 let; razentega so bile tam tudi razstavljene fotografije različnih vzrejajališč, plemenskih postaj i. t. d.

Predaleč bi prišli, ako bi hoteli natančno pisati o vseh razstavljenih pasmah, zato se hočemo tukaj omejiti le na par splošnih opomb. — Kar se tiče materiala, lahko v primeru z zadnjimi razstavami zabeležimo velik napredek, ki nam daje za bodočnost najlepša upanja. Posebno se mora z veseljem povdariti, da je staroštajerska pasma postala lepša in tudi večja, kar je za perutninarstvo posebnega pomena. Tudi sulmtalsko pleme se je močno zboljšalo, da si se mora tam, kjer je pleme vsled vednega križanja in debeljenja poslabšano, dolgo delati, da

se pasma izčisti. Sicer je pri tem plemenu značilna lastnost — visoke noge in navpičen rep — postala redkejša, a najde se še vendarle tu in tam. Najbolj se kaže mešana kri vsakemu opazovalcu pri plemenu, ki ga redi mariborsko društvo za varstvo in rejo živali in ki se imenuje „celjsko“. Ravno pri tej razstavi so se začele ločiti tukaj različne vrste in videlo se je, da prehajajo rdeče kokoši te pasme na eni strani k staroštajerskim, na drugi pa k sulmtalskim, dočim se pri pisanih vrstah, ki imajo brez izjeme redko perje in svetložolta jajca, kaže, da so izšle iz plymoutskega plemena. Pri nekterih vrstah so se videle tudi v precejšnjem številu kokoši z visokimi nogami in dolgimi vratovi in nezaokroženega trupla. Najbolj so v tem oddelku ugajale bele celjske kokoši.

Radvanjsko domače pleme je delalo s svojimi zaokroženimi, lepimi telesi najboljše vtis.

Kar se tiče oddelka „literatura“, moramo samo obžalovati, da ni bila razstavljena kolekcija strokovnih publikacij, ki jo je nameravala razstaviti perutnino-rejska sekcija c. kr. kmetijske družbe.

Tudi moramo obžalovati, da ni društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru razstavilo statističnih podatkov o izkušnjah, ki jih je nabralo pri gnezdih, ki so narejena kakor past. To bi nam bilo pokazalo marsikaj zanimivega.

Pri premiranju so sodelovali sledeči razsojevalci: Otmar Maldeghem, Hans Pechany, vitez pl. Rossmanit, Ferdinand Kummer in dr. Tausch.

Na razpolago so bile sledeče nagrade:

Srebrne in bronaste državne kolajne, ki jih je dalo na razpolago c. kr. poljedelsko ministrstvo.

C. kr. štajerska kmetijska družba je dala 4 zlate, 4 srebrne, in 4 bronaste kolajne.

Zveza je dala 2 bronasti kolajni.

Prvo štajersko perutninarsko društvo v Gradcu je dalo 4 zlate, 4 srebrne in 4 bronaste kolajne.

Nadalje so dali častne nagrade: kmetijsko društvo v Radvanji, društvo za varstvo in rejo živali v Mariboru, gospod baron Ecker, upravitelj Armin Arbeiter in gospod Otmar Maldeghem.

Razen tega je bilo na razpolago za vsak oddelek več nagrad 1. in drugega razreda po 10, oziroma po 5 K.

Gospodje razsojevalci so izvršili svojo nalogo s priznanja vredno hitrostjo, tako, da se je že ob dnevu otvoritve videlo, kedo je premiran.

Žalibog se ni nikjer objavila lista premiranih, tako da so si razstavljalci glede premij še danes na nejasnem.

K premiranju moram omeniti, da se razsojevalci niso ravnali po sekcijinem sklepu. Sklenilo se je namreč, da se naj razdelijo nagrade po številu prijavljenih kokošij. Tako pa se je za celjsko kokoš, ki je štela le 83 komadov in 20 razstavljalcev, razdelilo ravno toliko nagrad, ko na primer za staroštajersko ali za sulmtalsko, ki je vsaka štela po 140 komadov. To se je gotovo zgodilo na škodo obema, ne glede na to, da je celjska pasma in posebno pisana vrsta, glede kakovosti zelo zaostajala za staroštajersko in sulmtalsko.

Splošno se mora reči, da se je razstava zelo posrečila in to najbolj in v

prvi vrsti vsled neumornega dela gospoda predsednika komiteja, Otmarja Maldeghema, ki je sam osebno pomagal, kjer je bilo potrebno, in ki je sam izvršil velik del ročnega dela pri razstavi. Tak uspeh pa vé primerno in po vrednosti le oni ceniti, ki ve, koliko dela, truda in skrbi napravi taka razstava.

Razstava je bila zelo dobro obiskana, kar se pri takih razstavah na Dunaju že leta in leta ni več godilo. Tudi so dobili perutninarji že mnogo naročil na plemenske kokoši, tako da imamo dovolj vzroka, da smo s to razstavo lahko popolnoma zadovoljni.

Konečno še je moja dolžnost, da poročam o obisku predsedništva zadruga dunajskih perutninarjev in o pogovorih pri tej priliki.

Ob svojem času sem pri razstavljanem komiteju predlagal, naj se povabi predsedništvo te zadruga, da obišče razstavo in se s perutninarji iz Štajerske pogovori. Ta moj predlog se je izvršil. Zadruga je odposlala 24. maja 5 ali 6 članov načelnštva na razstavo, kjer sta jih pozdravila vodja razstave Otmar Maldeghem in upravitelj Arbeiter in jim razkazala razstavo. Najprej so si ogledali štiri štajerska plemena, razstavljene kapune in 4 mesece stare piščance. Brez izjeme se je povdarjalo, da prihaja sedaj najboljše blago iz Velikega Sv. Florjana, iz trgovine gospoda Reinhardta. Pri kokoših se je zahtevala široka prednja plat, posebno prsa in kratke noge. Teža naj znaša 2—3 kg; več se ne zahteva. Belih kokoši ne zahtevajo tako zelo, ker se ne dajo tako dobro rediti, ko one, ki so temne barve. Pri primerjanju najboljših današnjih pitanskih kokoši (Faverolles, La Fleches, Mechelner, Dorkings) so izjavili člani zadruga, da so jim ljubše radvanjske pasme, dasi tudi te niso med štajerskimi najboljše.

Nadalje so nas opozarjali tudi na to da se iz Ogrskega uvaža mnogo ogrske perutnine, ki se prodaja kot štajerska. Da se na ta način zelo oškoduje ugled in dobro ime štajerske perutnine, to je lahko umljivo.

Že leta 1903. se je predsednik dunajske zadruga za perutnino-rejo izrazil zelo pohvalno v nekem razgovoru o štajerski perutnini. Dotični članek je izšel v 1. številki nemškega lista „Haus und Hof“.

Poročila o stanju hmelja.

Žalec-Savinjska dolina, 28. junija 1907.

(Tretje poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva.) Od zadnjega poročila se hmelj zaradi vednih mrzlih noči ni bistveno zboljšal. Dasi golding še ni tako velik, kakor so koli in dasi ima še malo stranskih mladik, vendar že večinoma cvete. Močnejše se razvija pozen hmelj; dosegel je že višino drogov in se zelo razrašča. Hmelj je popolnoma zdrav in nima nobenih škodljivcev.

Vodstvo društva.

Žalec-Savinjska dolina, 5. julija 1907.

(Četrto poročilo južnoštajerskega hmeljarskega društva.) Izprva je bilo par toplih dnij, potem pa se je zopet vreme obrnilo in postalo hladno; vse to pa ovira hmelj v nadaljnem razvoju. Dasi so se nekteri nasadi zboljšali, vendar

niso popolnoma enaki in nekaj je celo takih, ki obetajo jako malo pridelka. Golding cvete vseskozi in bo v nekterih nasadih začel prihodnje dni delati grozde. Rastlina je popolnoma zdrava.

Vodstvo društva.

Delo za rezerviste.

Da omogoči onemu moštvu vojske in domobranstva, ki dobi v septembru dopust, da si lahko poišče kako delo pri kakem kmetijstvu, bo posredovalnica za delo, ki je ima „Deželna zveza za dobrodelnost“ v Gradcu, Hofgasse 14, dne 10. avgusta razposlala izkaze prostih mest vsem onim pododdelkom naše vojske, ki imajo deloma ali pretežno število moštva, ki je iz Štajerske doma. Torej se naj pošljejo prijave za omenjena mesta, ki se bodo lahko v začetku septembra oddala, vsaj do 5. avgusta imenovani posredovalnici. Ta prijava mora obsegati: Način dela, visočino zaslužka, čas ko se mora služba nastopiti in natančno addresso delodajalca. Delodajalci, ki hočejo na ta način dobiti rezerviste v službo, nimajo pri tem nobenih drugih stroškov.

Iz podružnic in krajinah društev.

Št. Ilj v Slov. gor. 11. julija 1907.

Tukajšna kmetijska podružnica je sklenila nakupiti več tisoč mrež za varovanje dreves in jih bo potem za znižane cene oddajala svojim članom. Člane podružnice, oziroma druge sadjerejce prosimo, naj blagovolijo naznaniti podružnici, oziroma zaupnikom v posameznih občinah vsaj do srede avgusta, koliko takih mrež želijo.

R. Repnik, predsednik.

Št. Ilj v Slov. Gor., 16. junija 1907.

Kmetijska podružnica v St. Ilju v Slov. Gor. je priredila v nedeljo 9. junija t. l. v gostilni gospoda Hojnika na Pesnici potovalno zborovanje. Predsednik podružnice Repnik je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, posebno gospoda deželnega ravnatelja za vino- in sadjerejo, Stieglerja, in mu dal besedo. Gospod ravnatelj Stiegler je sedaj zelo poučno govoril, kako se mora s trsom ravnati po leti. To letno delo mora biti letos še bolj natančno in vestno, ker je po zimi mnogo trsov ozeblo, ki se sedaj ne razrastejo lepo. Tudi poganja sedaj starina nove mladike v veliki množini. Govoril je torej zelo obširno o trebljenju teh novih mladik, o privezovanju poletnih pogajnkov in o prikrajševanju trsov. Nadalje je govoril gospod ravnatelj Stiegler o cepljenju na zeleno, pokazal različne načine, kako se na zeleno cepi in razložil, ktere ameriške in domače sorte so najbolj primerne za naše kraje. Govoril je tudi, kako se morajo urediti drevesnice in kako se mora z novimi amerišskimi nasadi prvo leto ravnati. Nazadnje je govoril še zelo natanko o peronospori, o škropljenju in o pripravljanju mešanice za škropljenje. Potem je razdelil med uboge, a pridne vinorejce 1 kg gumija za cepljenje. Predavatelj je dosegel s svojim predavanjem živo zanimanje vseh udeležencev. Predsednik podružnice Repnik se mu je v imenu vseh navzočih zahvalil. Nazadnje se je še naznanilo, da so bili pri letošnjem ogledovanju bikov vsi biki, ki jih je nastavila

podružnica, premirani z deželnimi, oziroma okrajnimi premijami in da bo podružnica v kratkem času zopet nastavila 8-10 bikov čistega marijadvorskega plemena v svojem okolišu.

Št. Jurij ob juž. žel. (Drenažni tečaj.) Na prošnjo kmetijske podružnice je priredil visoki štajerski deželni odbor pri Št. Juriju ob juž. žel. od 2. do 8. junija t. l. drenažni tečaj. Dežela je razpisala manj premožnim udeležencem 15 deželnih stipendij po 20 K in tudi celjski okraj 10 štipendij po 20 K. Deželne štipendije so dobili sledeči udeleženci: Cajnko Franc, Graf Franc, Hasl Andrej, Klanjšek Janez, Kovačič Janez, Kurbus Simon, Kranjc Janez, Lapornik Janez, Maurer Janez, Oset Alojz, Oset Andrej, Skoberne Franc, Schelast August, Wurzer Franc. Ker so se okrajne štipendije prepozno naznanile, se to ni moglo o pravem času javiti prosilcem. Udeležili so se še: Jevšinek Jožef in Pintar Miha iz Dramelj. Na lastne stroške so prišli: Hleb Miha iz Škal, okraj Šoštanj; Rajh Tomaž od Sv. Tomaža, okr. Ormož; Zabukovšek Jožef iz Ponikve ob juž. žel., Leber Anton, Arzenšek Janez in Gajšek Janez iz Št. Jurija ob juž. žel. Skupno je štel tečaj 23 udeležencev. Otvorila sta ga 3. junija člana podružničnega odbora Drofienik in Podgoršek v gostilni Nendl, kjer sta pozdravila voditelja tečaja, gospoda nadinženirja Sinnreicha in navzoče udeležence. Potem, ko je poročevalec slovensko razložil pomen drenažnih tečajev in jih pozval, naj s pozornostjo sledijo teoretičnemu in praktičnemu pouku, so šli vsi udeleženci na travnik Jožefa Podgoršeka v Vrbnem, kjer se je takoj začelo z delom. Gospodu vodji tečaja se je posrečilo, tekom teh dnij uvesti udeležence teoretično in praktično v vsa drenažna dela. Dasi na tem travniku ni svet zelo nagnjen, vendar se je odpeljalo mnogo podzemne vode in na tak način pokazalo, da se da tudi manj nagnjen svet z drenažo posušiti. Teoretično je poučeval gospod nadinženir vsak dan 2 do 3 ure; v slovenkem jeziku je ponavljal njegove besede tehnični pomožni uradnik gospod Mait. Kapanje je nadzoroval Franc Škofič. Travnik, ki so si ga izbrali za tečajev projekt, ima zelo ugodno lego ob okrajni cesti I. razreda, ki pelje od Št. Jurija ob juž. žel. v Celje in tik ob železnici, tako da si je lahko to delo, ki je za naše kraje posebno važno, vsak ogledal. Za ta tečaj je bilo povsodi veliko zanimanje; dan za dnem so prihajali kmetje iz Celja, Savinjske doline, Laškega, Šmarja, posebno pa Št. Jurčani, ki so se tudi, kolikor mogoče, udeleževali teoretičnega pouka. — Naj bi ta drenažni tečaj vplival vzpodbujajoče daleč na okoli. Ravno v naši okolici so taka drenažna dela, ki se vedno izplačajo, zelo potrebna. Gospodu nadinženirju Sinnreichu pa izrekamo tudi na tem mestu za mojstrsko delo in za naklonjenost, ki jo je pokazal podružnici, najpristranejšo zahvalo. Jožef Drofienik.

Št. Jurij ob juž. žel. (Potovalno zborovanje.) Kmetijska podružnica pri Št. Juriju ob juž. žel. je priredila 16. junija t. l. na Ponikvi zelo dobro obisko-

vano potovalno zborovanje. Odbor so zastopali gospodje Praunseis, Uršič, Drofienik. Zborovanje je otvoril gospod Praunseis ml. in je pozdravil navzoče. Nato je govoril odbornik podružnice Drofienik o pomenu agrarne organizacije v štajerski kmetijski družbi, o njenih prednostih in je pozival navzoče naj vstopijo v podružnico. Nato je prijavilo 12 kmetov svoj vstop. Potem je govoril ekonom Piliš o zboljšanju in gnojenju travnikov, o zboljšanju gnojišč. Povdarjal je veliko vrednost gnojnice in priporočal sesalke za gnojnico. Nato so še govorili Kveder, Uršič in Drofienik. Razvil se je prav živahen razgovor. Navzoči so posameznim izvajanjem sledili z velikim zanimanjem. Veselilo nas je, da so naši kmetje vendar-le spoznali, da nam more le smotrena, nepristranka gospodarska organizacija pomagati iz našega bednega položaja.

Tržna poročila.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	950	850	8	—	950	750	8	—	—	—	—	—
Ormož ..	50	1180	10	8	—	8	—	7	—	7	—	—	—
Gradec ..	50	12	—	938	9	—	992	770	7	—	—	—	—
Ljubno ..	50	1140	950	8	—	9	—	750	—	—	—	—	—
Maribor ..	50	11	—	950	850	890	760	850	—	—	—	—	—
Ptuj ..	50	10	—	850	850	925	750	8	—	—	—	—	—
Inomost ..	50	—	—	—	—	—	—	940	—	—	—	—	—
Celovec ..	50	10	—	822	—	—	—	950	—	—	—	—	—
Ljubljana ..	50	10	—	775	750	9	—	750	—	—	—	—	—
Pešt ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd ..	50	10	—	9	—	8	—	905	8	—	—	—	—
Dunaj ..	50	1164	898	740	878	721	—	—	—	—	—	—	—
Linc ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	9	—	9	—	250	230	240	2	—	—	—	—
Ormož ..	50	10	—	11	—	5	—	450	250	2	—	—	—
Gradec ..	50	1050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno ..	50	—	—	—	—	350	3	325	3	—	—	—	—
Maribor ..	50	1050	10	—	—	220	—	230	2	—	—	—	—
Ptuj ..	50	10	—	—	—	360	290	350	260	—	—	—	—

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 15. julija do 21. julija 1907. Pripeljalo se je 80 vozov z 697 meterskimi stoti sena in 33 vozov z 228 meterskimi stoti slame; sejm je bil bolje obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 4.80 do K 6.80, sladko od K 5.— do K 7.—; ržena slama od K 5.— do K 6.60; pšenična slama od K 5.— do K 6.40, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K 5.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 25. julija 1907. Prignalo se je 450 volov, 205 bikov, 444 krav, 106 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet. — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 1 vola, 34 bikov, 25 krav, — telet; na Gornje Štajersko, 128 volov, 26 bikov, 74 krav, — telet; Voralberško: 2 volov, 6 bikov, 27 krav, 40 telet; v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 35 krav, — telet; na Češko: — volov, — bikov, 22 krav, — telet; v Moravsko: 20 volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 80.— do K 90.— (iz-

jemoma K 94.—), poltolsti od K 72.— do K 78.—, suhi od K 64.— do K 70.—; voli za pitanje od K 62.— do K 72.—; klavne krave, tolste od K 48.— do K 68.—, poltolste od K 50.— do K 56.—, suhe od K 38.— do K 48.—; biki od K 60.— do K 78.—; dojne krave do 4. teleta od K 62.— do K 70.—, čez 4. tele od K 52.— do K 60.—, breje od K 54.— do K 62.—; mlada živina od K 64.— do K 74.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet od K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 26. julija 1907. Zaklane živina: 822 telet, 941 svinj, 42 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.04 do K 1.20; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.20 do K 1.24; nemške mesne svinje od K 1.38 do K 1.42; nemške pitanske svinje od K 1.32 do K 1.36; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K —.— do K —.—; mesne svinje od K 1.32 do K 1.40; bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.72 do K —.84; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 9. avgusta na Saazkoglu, okr. Feldbach.

Dne 10. avgusta v Lučah**, okr. Arvež; v Groß-Kleinu (sejm s klavno živino), okr. Lipnica; v Gleisdorfu**, v Retteneggu**, okr. Birkfeld; v Slovenjem Gradcu**, v Lonču**, v Übelbachu**, okr. Frohnleiten; v Mooskirchnu**, okr. Voitsberg; v Judenburgu*; na Gornji Polskavi*, okr. Slov. Bistrica; pri Sv. Lovrencu**, okr. Ptuj; v Radgoni**; v Podčetrtku**, okr. Kozje; v Brežicah**; v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 12. avgusta v Windisch-Hartmannsdorfu**, okr. Gleisdorf; v Svetini**, okr. Celje; na Stubalpi**, okr. Voitsberg; v Eisenerzu*; v Vordernbergu, okr. Ljubno; pri Sv. Lovrencu nad Mariborom**; pri Sv. Juriju**, okr. Št. Lenart v Slov. Gor.

Dne 13. avgusta v Feldbachu*; v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejm).

Dne 14. avgusta v Gaalu, okr. Knittelfeld; na Črni Gori (Novi Štifti), okr. Ptuj; na Ptuj (sejm s ščetinarji); v Mariboru*; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu*.

Dne 16. avgusta v Mozirju**, okr. Gornji-grad; pri Sv. Martinu**, okr. Lonč; v Frohnleitu**, v Lembachu*, okr. Maribor; pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; v Stradnu, okr. Mureck; v Sevnici**, v Vuzevici**, okr. Marnberg; v Stražu**, okr. Lipnica; na Frauenbergu, okr. Liezen; pri Sv. Trojici v Slov. Gor., okr. Št. Lenart v Slov. Gor.; v Arvežu (sejm z drobnico).

Dne 17. avgusta v Šmarji pri Jelšah**, v Jarenini*, okr. Maribor; na Rdečem Bregu, okr. Maribor; v Kapelah**, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 18. avgusta v Ardingu, okr. Liezen; na Rdečem Bregu, okr. Maribor.

Dne 19. avgusta v Peklu*, okr. Slovenska Bistrica; v Čermožišah**, okr. Rogatec; v Gasnu, okraj Birkfeld; v Predingu**, okr. Wildon; pri Sv. Jakobu (Kalobje)*, okr. Celje; na Jagerbergu, okr. Kirchbach; v Pilštajnu**, okr. Kozje; v Pischelsdorfu**, okr. Gleisdorf.

Dne 20. avgusta v Neudavu, okr. Hartberg; pri Sv. Juriju na Pesnici**, okr. Maribor; v Ormožu (svinjski sejm).

Dne 21. avgusta v Brucku*; v Falkenburgu, okr. Irning; v Marijinem Celju; na Ptuj (sejm s konji, govedo in ščetinarji).

Dne 22. avgusta na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu*.

Dne 23. avgusta na Gleinalpi*, okr. Frohnleiten; v Oberzeiringu.

Dne 24. avgusta v Gaalu**, okr. Knittelfeld; v Landlu, okr. St. Gallen; pri Sv. Križu, okr. Gornja Radgona; v Središču**, okr. Ormož; v Rogatecu**, v Cmureku**, v Birkfeldu**, v Laškem**, v Kamnici**, okr. Stainz; v Voitsbergu**, v Irdingu* (sejm s konji); v Slovenski Bistrici**, v Teufenbachu**, okr. Neumarkt; pri Sv. Petru*, okr. Oberwölz; v Brežicah (svinjski sejm); v Sinabelkirchnu**, okr. Gleisdorf; v Velnju**, okr. Šoštanj; v Arvežu**.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca junija 1907. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1907	—	—	6,239.934	79	1,690.870	29	—	—
Promet junija 1907 . . .	258.060	87	231.807	70	136.472	88	58.160	44
Skupaj . . .	258.060	87	6,471.742	49	1,827.343	17	58.160	44
Proč vračila	—	—	258.060	87	58.160	44	—	—
Stanje dne 30. junija 1907 .	—	—	6,213.681	62	1,769.182	73	—	—

B. Druge kmetijske zadrug in društva.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1907	—	—	18.835	04	556.051	21	—	—
Promet junija 1907 . . .	—	—	4.354	14	3.422	60	—	—
Skupaj . . .	—	—	23.189	18	559.473	81	—	—
Proč vračila	—	—	—	—	—	—	—	—
Stanje dne 30. junija 1907 .	—	—	23.189	18	559.473	81	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca junija 1907 K 684.501-89
 Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca junija 1907 " 7.776-74
 Stanje vseh koncev junija 1907 vlog " 6,236.870-80
 Stanje vsega " " 1907 kredita " 2,328.656-54
 Uvoz blaga v junija 1907 " 42.438-40
 Izvoz " " " 1907 " 93.081-15
 Skupni promet v junija 1907 K 135.519-55

Število pridruženih posojilnih društev koncev junija 1907: 255.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncev junija 1907: 55.

II.

Zapisnik

VII. rednega zborovanja „Zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem“, ki se je vršilo 6. junija 1907 ob 11. uri predpoldne pod predsedstvom načelnika nadzornega sveta, ekscelence deželnega glavarja Edmunda grofa Attensa v deželnem dvorcu štajerskem v Gradcu.

(Nadaljevanje.)

Zastopnik zadruga prosi v imenu načelstva, da se vzame poročilo na znanje. (Splošno odobranje.)

Predsednik otvori debato o delovnem poročilu načelstva.

Ker se ne oglasi nihče k debati za besedo, preide predsednik na glasovanje in prosi gospode, ki glasujejo za to, da se poročilo vzame na znanje, oziroma odobri, naj vzdignejo roke.

Poročilo se vzame soglasno in z velikim odobravanjem naznanje.

Predsednik omeni, da mu daje splošno odobravanje, ki je sledilo posameznim delom poročila, posebno pa poročilo o

požrtvovalnem delu uradništva, pogum, da izreče v imenu nadzorstvenega sveta zastopniku zadruga za mnogostransko uspešno in požrtvovalno delo ter uradništvu za zaslužno delo zahvala.

Se vzame s splošnim priznavanjem na znanje.

4.

Ker dobi pri sledeči točki dnevnega reda:

„Predlaganje letnih računov in bilance za leto 1906., poročilo nadzorstvenega sveta in sklepanje o porabi izkupljenega dobička“ predsednik sam besedo, prosi predsednikovega namestnika, gospoda fabrikanta Jožefa Wolfbauerja v Perneggu, da prevzame on predsedstvo.

Gospod Jožef Wolfbauer prevzame predsedstvo in podeli gospodu predsedniku besedo.

Gospod predsednik predloži sklepne račune za leto 1906., izjavi, da bo na

zahtevo podal k posameznim delom potrebna pojasnila in poda potem v imenu nadzorstvenega sveta sledeče poročilo:

Nadzorstveni svet je, kakor je to določeno v pravilih zveze, nadzoroval poslovanje zveze in je natanko pregledal vse poslovanje in vse račune. Nadzorstveni svet je imel v pretečenem letu tri seje. V seje z dne 17. maja t. l. je pregledal sklepne račune za leto 1906. Pri tem je tudi pregledal revizijski protokol z dne 4. maja 1907 o reviziji, ki jo je izvršil v smislu revizijske postave z dne 10. junija 1903, drž. z. št. 133 deželni knjigovodstveni urad pri vsem zvezinem poslovanju in računih. Ta zapisnik leži v vpogled in je podlaga za presojevanje vsega društvenega poslovanja.

Odgovarjaje na posamezna predpisana revizijska vprašanja, konstatira revizijski protokol, da je knjigovodstvo in računstvo v popolnem redu in da so predloženi računski sklepi in drugo poslovanje popolnoma pravilni. Predloženi računski sklepi kažejo sledeče zneske:

V denarnem prometu:

dohodki K 14,626.946-83
stroški " 14,626.946-83

V blagovnem prometu:

dohodki K 3,185.302-02
stroški " 3,185.302-02

Pokazalo se je tudi da kažejo konti bilance, dobičkov in izgub dobiček in sicer:

v denarnem prometu K 12.457-46
v blagovnem " " " 12.738-24
torej skupaj K 25.195-70

Rezervni fond po § 87 zvezinih pravil, ki se upravljajo ločeno od drugega zvezinega premoženja, so kazali 31. decembra 1906 sledeče stanje:

Poseben rezervni fond denarnega oddelka K 10.171-87
Splošen rezervni fond denarnega oddelka " 3.857-34
Poseben rezervni fond blagovnega oddelka " 5.085-93
Splošen rezervni fond blagovnega oddelka " 1.904-35
torej skupno K 21.019-49

Nadzorstveni svet predlaga:

Zvezino zborovanje vzame letni račun in bilanco za leto 1906. z odobrenjem na znanje, daje odboru in nadzorstvenemu svetu absolutorij glede polaganja računov in društvenega poslovanja in sklene glede porabe čistega dobička v znesku 12.457 K 46 v sledeče:

1. Znesek 507 K 20 v se porabi za 4 odstotno obrestovanje 634 opravih deležev, ki znašajo po stanju s prvim januarjem 12.680 K.

2. Znesek 2.500 K se naloži v pokritje prve polovice štipendije za starostno varovanje zvezinih uslužbencev.

(Nadaljevanje sledi.)

III.

Poziv

štajerskim kmetom in sadjerejcem, naj snujejo zadruga za vporabo sadja.

Sadjereja tvori na Štajerskem zelo važen vir dohodkov za kmeta in je pridobila v zadnjih letih tem več veljave, ker pojema vinoreja.

Povpraševanje za štajerskim sadjem, ki je povsodi znano po svoji dobroti in trpežnosti, je leto za letom večje. Posebno mnogo sadja se zahteva za Nemčijo, tako da se ga ne more toliko dobiti, koliko bi se ga lahko prodalo.

In vendar ostane mnogo sadja na Štajerskem, ki se mora drugje in na drug način porabiti ter ne da tako dobrega izkupička, kakor če se prodaja sveže.

Sedaj nastane vprašanje, kako je mogoče, da ostane na Štajerskem sadje neprodano, dasi je povpraševanje po njem tako veliko. Zakaj neki prešajo naši sadjerejci toliko jabolk, ki bi jih lahko sveže prodali, kar bi bilo bolj preprosto in kar bi tudi več neslo.

Premajhne cene niso krive, kajti cene so bile že par let sem zelo ugodne in tudi sadjerejci so bili z njimi zadovoljni.

Vzrok tiči menda v tem: mnogi sadjerejci, posebno majhni kmetje, si naredijo najprej mošta, potem pa jim ostane tako malo sadja, da ga sami ne morejo spraviti v denar in ker nimajo zadrug, morajo sadje za vsako ceno prodati kakemu mešetarju.

Če pa bi imeli zadruga, bi vsak sadjerejec lahko prodal tudi najmanjšo množino sadja zadrugi, ki bi lahko na svoj račun kupovala in izvažala, oziroma posredovala pri nakupu in prodaji.

Trgovci v inozemstvu ne morejo poiskati vsakega posameznega sadjerejca, da bi naravnost pri njem sadje kupovali. Oni morajo tržiti na debelo, da dobijo svoj dobiček in če kupijo na drobno, tudi ne morejo plačevati tako ugodnih cen.

Ker pa ni nobene organizacije, se morajo mali in veliki sadjerejci zadovoljiti, če lahko prodajo sadje mešetarju, ker ga morajo sicer sprešati.

Da vse to ne vpliva ugodno na sadjerejo, je pač umljivo. In ravno na Štajerskem, kjer imamo za sadjerejo tako ugodno lego, zemljo in podnebje, kakor redkokje na svetu, je nujno potrebno, da se tudi manjšim sadjerejcem omogoči prodaja manjših množin sadja.

Ker je potrebno, da se sadjereja podpira, oziroma zapelje v pravi tir, pozivlja sadjarska sekcija zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem vse štajerske kmete in sadjerejce, naj snujejo zadruga za vporabo sadja.

Velike prednosti, ki jih daje agrarna organizacija, so danes že tako znane, da jih ne bomo tukaj več navajali. Posebe hočemo tukaj navesti nekaj prednosti, ki bi jih dajala taka sadjarska zadruga:

1. Sadjar lahko svoje nepotrebno sadje, ko je še sveže in še ni vležano, na boljši način porabi, ko če ga spreša.

2. Prihrani si delavske moči in čas in lahko porabi svoje ljudi za druge opravke, ki so posebno v jeseni zelo potrebni, kar mu bo gotovo zelo dobro prišlo, ker manjka sedaj povsodi delavskih močij.

3. Trebljeno sadje bo zbiral bolj pridno in ga porabil, ker bo potem lahko prodal več lepega sadja.

4. Ker si bo prihranil prešanje, si prihrani tudi mnogo posode, dela, orodja.

5. Prej bo dobil denar, kakor pa če prodaja samo še le mošt ali tolklo.

6. Če treba, lahko dobi že prej od zadruga denar, predno je oddal sadje.

7. Dobiček, ki ga je doslej imel mešetar ali prekupec, pripade sedaj sadjarju.

Že vse te prednosti govorijo za to, da so potrebne sadjerejske zadruga.

Kar se tiče snovanja zadrug samih,

omenimo, da lahko snujejo take zadruga kmetijske podružnice, društva ali druge korporacije ali pa tudi posamezni sadjarji.

Če je ena občina za tako zadruga premajhna, se jih lahko vzame tudi več skupaj.

Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem je vedno pripravljena, dati za snovanje takih zadrug potrebna navodila, podpirati sadjerejce pri tem. Zato se najkar na njo obrnejo.

V Gradcu, 25. junija 1907.

Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem.

F. Barta.

Avizo.

Vojaška uprava kupi po trgovskih običajih za Gradec: 7.700 q sena, 4.500 q steljne slame, 250 q rezne slame in 1.800 q posteljne slame;
Maribor: 4.500 q sena in 2.900 q steljne slame;
Ptuj: 1.000 m³ trdega lesa za kurjavo;
Beljak: 100 m³ mehkega lesa za kurjavo;
Gorico: 2.000 q premoga;
Pulj: 1.500 q sena, 800 q steljne slame, 1.300 q posteljne slame, 4.200 m³ trdega lesa za kurjavo in 4.500 q premoga.

Dotična kupna pogajanja se vrše pri pristojnih vojaških oskrbovalnicah in sicer: v Gradcu 17. avgusta, v Mariboru (tudi za Ptuj) 30. avgusta, v Beljaku 23. avgusta, v Gorici 26. avgusta in v Pulju 16. avgusta 1907.

Kolekovane prodajne ponudbe se morajo izročiti najpozneje do 10. ure predpoldne istega dneva pri dotičnih vojaških oskrbovalnicah, kjer so na vpogled tudi vsi natančnejši pogoji. 286 a—1

V Gradcu, julija 1907.

Od c. in kr. intendance 3. kora.

Slaba piča ne bo nikoli dobro uplivala, če jo damo tudi v velikih množicah.

Ohne

Kdor hoče pri svinjereji doseči lepe uspehe, daje k navadni svinjski reji še Fattingerjev „Lucullus“.

Mit

FATTINGER'S BLUTFUTTER LUCULLUS

Izreja in debelost

so pri svinjah posebno hitro in s čudovitimi uspehi doseže, če rabimo Fattingerjev patentiran dodatek k piči „LUCULLUS“

Največja redilna moč, lahka prebavljivost, neprekosljivi redilni učinki. Cena za 50 kg 10 K od Dunaja z vrečo vred. — Cenike razpošilja 165—6 brezplačno

Tierfutterfabrik Fattinger & Co., Dunaj—Wieden.

C. in kr. intendanca 3. kora. Ad št. 6297 iz 1907.

Avizo

radi nakupne oddaje sena, slame, kurjave in premoga, deloma tudi ovsca za jamstveno dobo od 1. oktobra 1907 do 30. septembra 1908 za vojaštvo, ki je nameščeno v sledečih postajah:

Postaja	Okrajna glavarstva	Okrajna glavarstva	Okrajna glavarstva
Bruck ob M.	okrajnem glavarstvu v	Brucku ob M.	6.
Ljubno		Judenburgu	7.
Marein		Mariboru	9.
Judenburg		Celju	10.
Maribor	vojaški oskrbovalnici v	Celovcu	12.
Slov. Bistrica		Beljaku	13.
Strass		Kötschach	16.
Celje		Gradcu	17.
Ptuj		Trbižu	19.
Celovec		Bovcu	20.
Št. Vid ob Glani		Šmohorju	22.
Wolfsberg		Ljubljani	24.
Beljak		Gorici	26.
Kötschach	okrajnem glavarstvu v	Kanalu	27.
Gradec		Tolminu	28.
Trbiž		Trstu	31.
Malborghet			
Rajbl			
Bovec			
Šmohor			
Ljubljana			
Gorica			
Gradiška			
Ronchi			
Kanal			
Tolmin			
Trst			
Koper			

Za to obravnavo veljajoče pogodbe so pri gori imenovanih obravnavnih mestih vpogled nastavljenih razglasih in pogodbenih listih razvidne, ktere se lahko dobé brezplačno pri vojaških oskrbovalnicah.

V Gradcu, meseca julija 1907.

286—1

Od c. in kr. intendance 3. kora.

Mariborska mlekarica, družba z o. z. v Mariboru kupuje vsak čas

neposneto mleko, smetano, surovo maslo

za najboljše dnevne cene ali tudi na letni račun.

121—18

Akejska družba Alfa-Separator Dunaj, XII. Wienerbergstraße 31.

Zaloga v Pragi in Krakovu.

Model 1906.

Original Alfa-Laval-Separatorji prekašajo vse.

Izredne izboljšave.

Najbolj primerni, ker so trpežni, ker se lahko ravna z njimi in ker posna mejo čisto in največ smetane.

Dobre zastopnike iščemo.

Zahtevajte obširen cenik, ki se vam pošlje zastoj in poštino prosto.

Prodaja na drobno in skladišče vzorcev: 92—20

Gradec, Annenstrasse 26